

O movimento humano: Cinética ou cinemática

Movémonos!!

- Aínda que levamos a mesma xenética que os homes e as mulleres da Idade de Pedra e a nosa anatomía e fisioloxía son similares, as características do movemento humano evolucionarion e modificáronse ao longo do tempo
- A biomecánica é o sustrato dos movementos articulares e os movementos básicos, como a postura e a marcha.

O deseño do corpo humano

- Conxunto de palancas formadas por estruturas activas (os músculos) que exercen tensión sobre as estruturas pasivas (os ósos) a través das bandas fibrosas de coláxeno (os tendóns). A acción coordinada destas estruturas é a responsable do movemento corporal

Anatomía funcional

- Describe como os sistemas do corpo humano funcionan de xeito coordinado para realizar determinadas tarefas. Un dos aspectos que estudia é a relación entre os músculos para xerar movementos.
-
-

Tipos de músculos en relación á súa función nun movemento

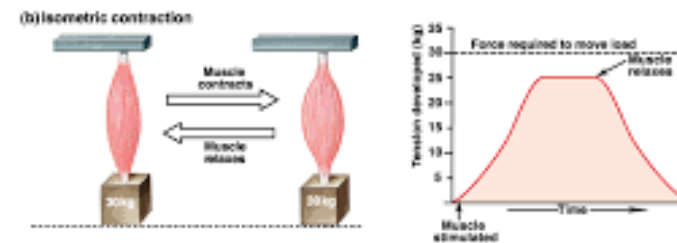
- Na análise da produción dun movemento hai que ter en conta varios aspectos:
  - Os principais músculos que xeran un movemento son os agonistas
  - A produción da forza, os músculos sinerxistas actúan como músculos secundarios que axudan aos agonistas
  - Durante o movemento, os músculos antagonistas deberían relaxarse ao aumentar a súa lonxitude (elongación) e realizar a acción oposta dos agonistas
  - Para que unha articulación permaneza inmóbil, os músculos fixadores ou estabilizadores aumentan a súa tensión. Deste xeito, a musculatura agonista pode realizar a seu traballo sobre unha base de movemento firme

Tipos de contraccións musculares

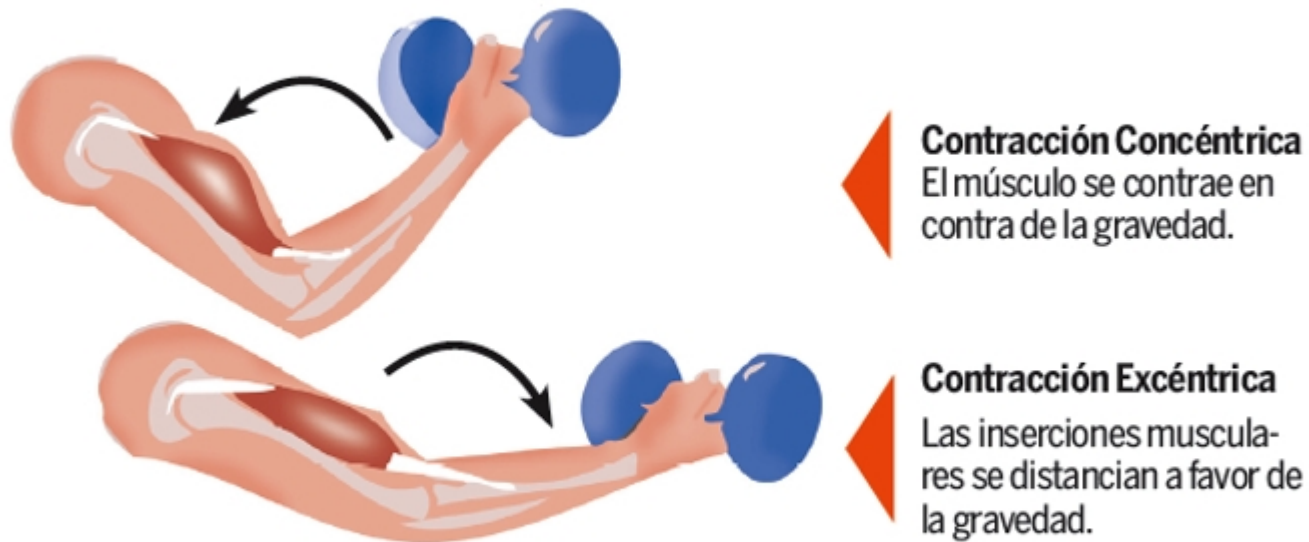
- Segundo a lonxitude muscular:
  - Isométricas
  - Dinámicas concéntricas
  - Dinámicas excéntricas
- Segundo o ton:
  - Isotónicas
  - Anisotónicas
- Segundo a súa velocidade:
  - Isocinéticas
  - anisocinéticas

Isométricas

- Igual longitud de sarcómero pero no parte elástica: mantiene la longitud del músculo

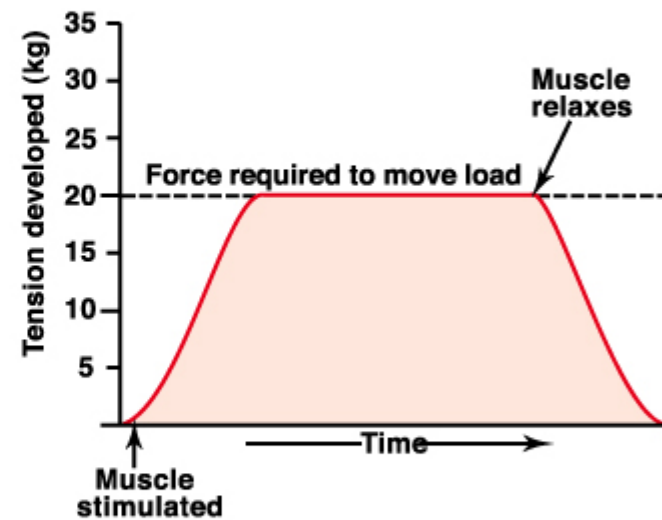
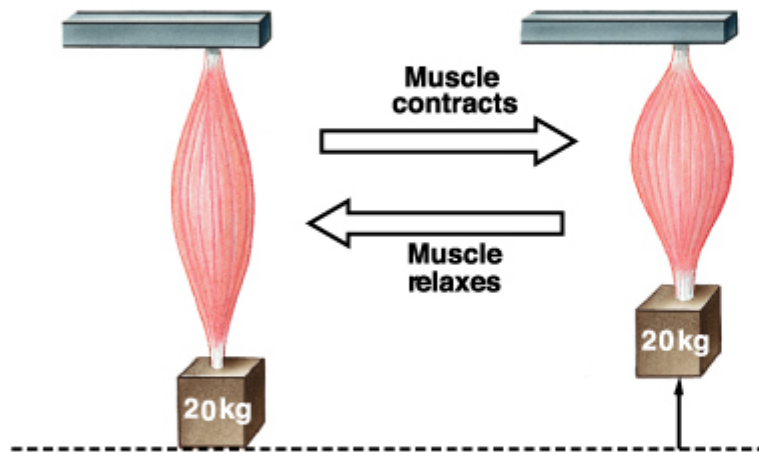
Dinámica concéntrica e excéntrica

Isotónica : o ton muscular non varía durante a contracción

(a) Isotonic contraction

Isocinética ou anisocinética

- Prima la contracción constante y uniforme

O movemento

- Def.- desprazamento dun corpo no espazo respecto ao tempo e a un punto de referencia.
- Tipos de movementos no ser humano:
  - Voluntarios.- as persoas realizan os de xeito consciente e decídeos o noso cerebro.
  - Involuntarios.- realizámoslos sen control voluntario
  - Reflexos.- realizámoslos sen que interveña o noso cerebro (a orde parte da médula espiñal) e a súa resposta é rápida. Adoita impedir efectos nocivos para a saúde

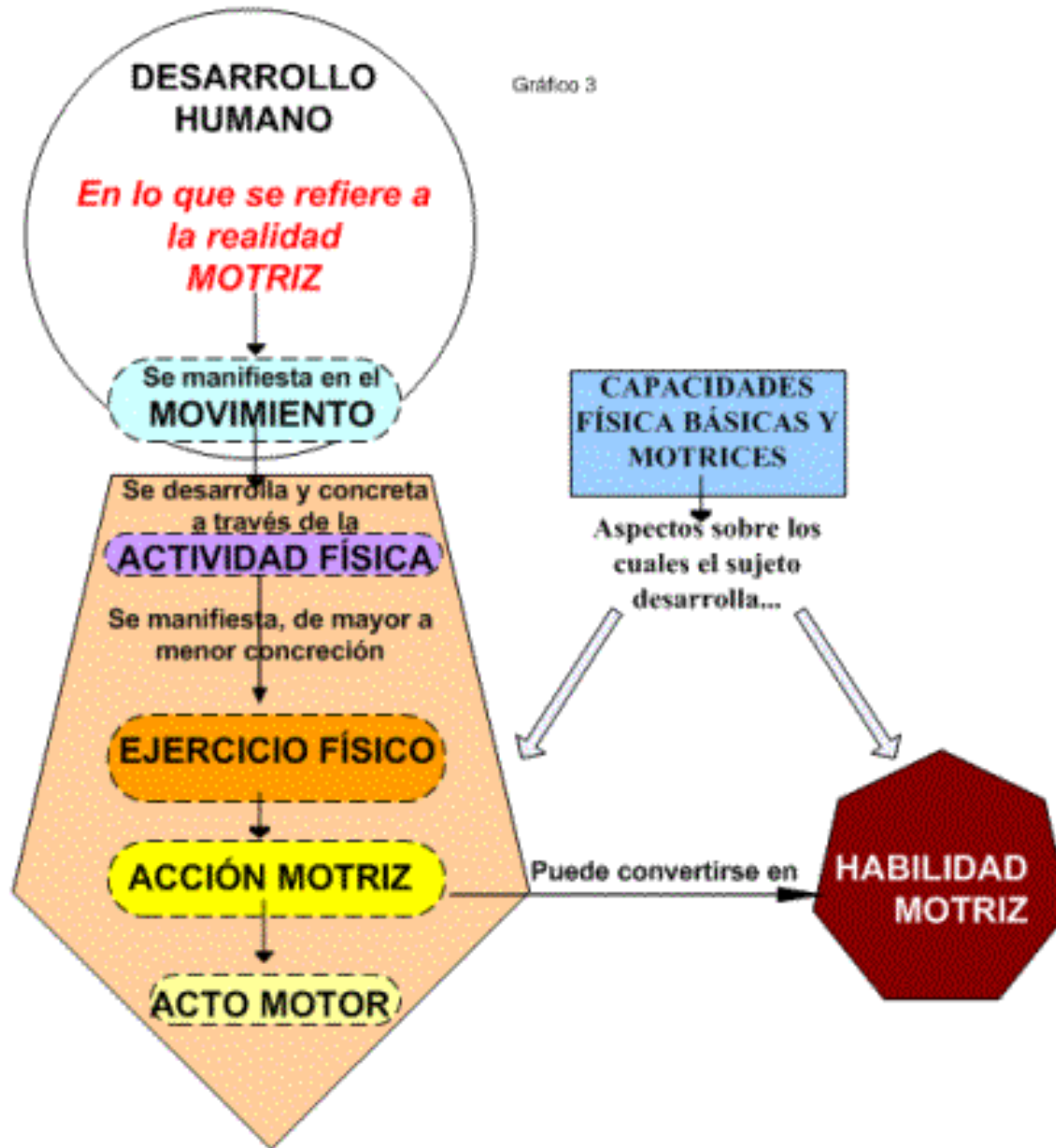
Os movementos voluntarios

- Están considerados os máis complexos e o sistema nervioso é o responsable de coordinalo:
- Fases: planificación, iniciación e execución

A acción motora

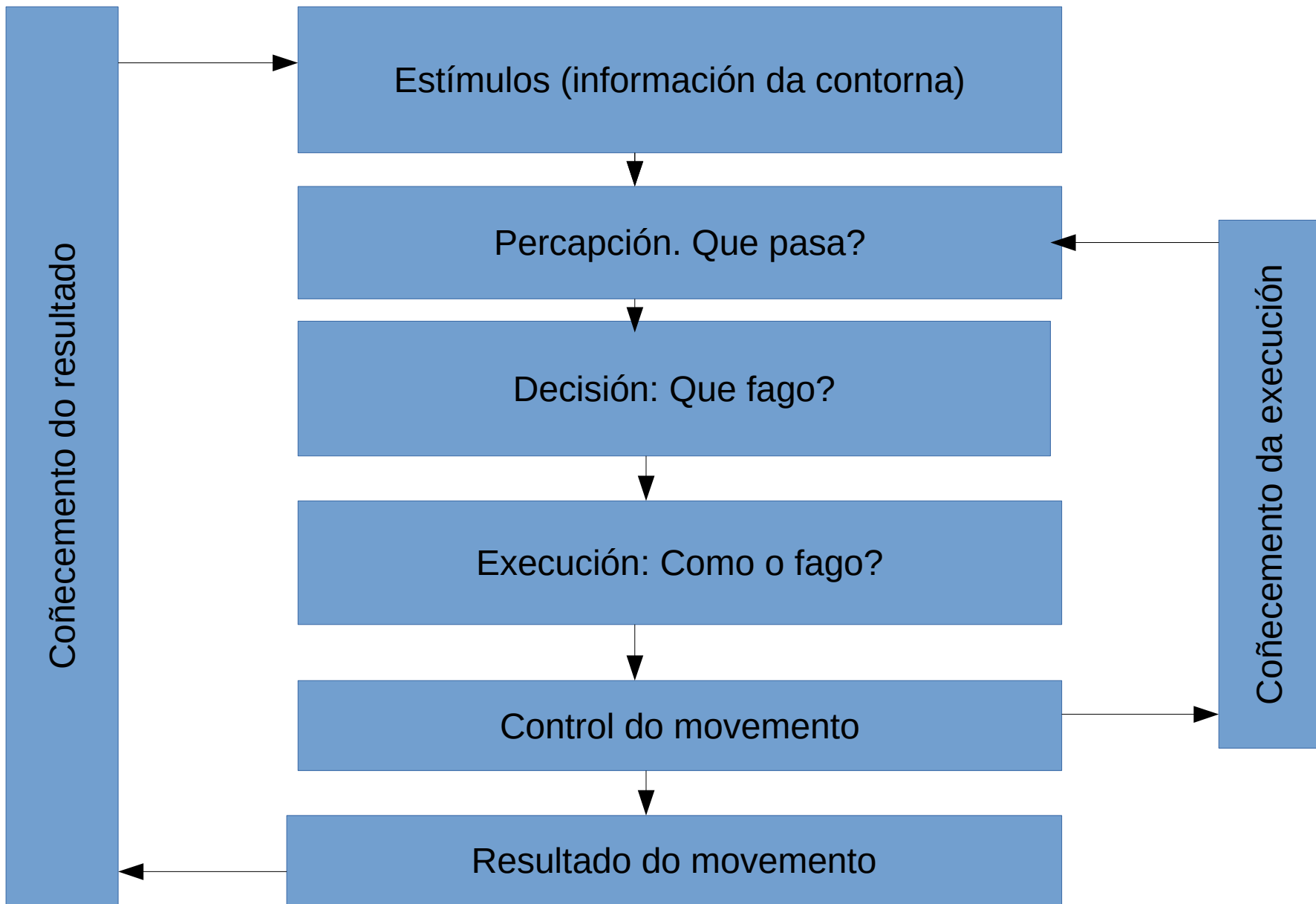
- É o movemento voluntario e, polo tanto, consciente que as persoas somos quen de realizar. Está coordinado pola codia cerebral e outras estruturas secundarias para lograr un determinado fin.

Gráfico 3

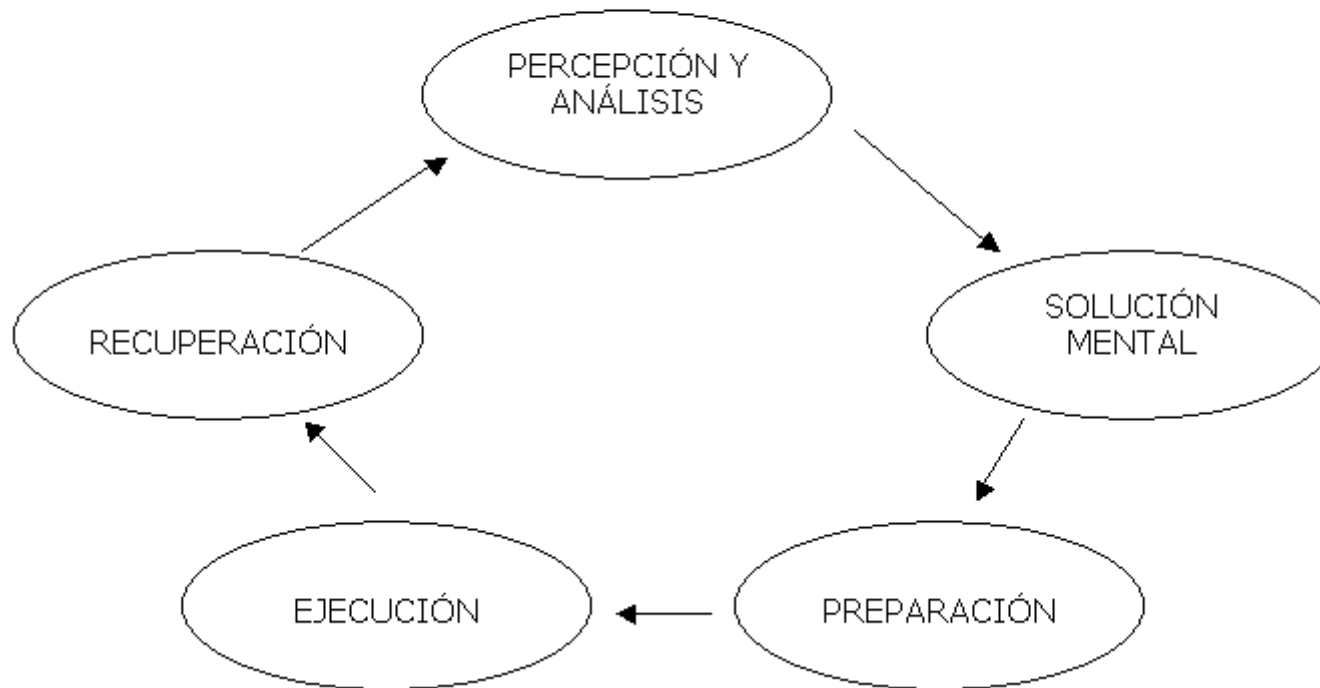
Fases da acción motora

- Recepción dun ou máis estímulos polos órganos sensoriais
- Procesado da información por parte das estruturas cognitivas
- Execución da resposta motora

FASES DE LA ACCIÓN TÁCTICA

Algoritmo de control voluntario do movimento

Ver fotocopia

Mecanismos da acción motora

- De percepción
- De decisión
- De execución
- De control

Os mecanismos da percepción

- Son a información sensorial que recibe o individuo. Cando analizamos os estímulos recibidos da contorna, seleccionamos os máis importantes e organizámoslos para que sexan significativos.
- A contorna pode:
  - Ser pechada ou predecible, cunha execución aprendida e con control interno: entreno dun salto ou lanzamento
  - Ser aberta, non hai esquema previo e hai que tomar decisións en cada instante: xogadas imprevistas nun partido
  - Regulación mixta nunha contorna semipredecible: execución aprendida e moldeable ás características da contorna

Mecanismos de decisión

- Son os encargados de elexir a resposta máis axeitada para executar a acción motora en función da información recibida da contorna.
- Estes mecanismos dependen de:
  - O número de respostas motoras alternativas en cada decisión
  - O tempo que se precisa para tomar a decisión
  - O número de elementos que se deben lembrar para tomar a decisión
  - A orde secuencial na toma de decisión
  - O nivel de risco físico que comporta a decisión

Mecanismos de ejecución

- Son os responsables de organizar a tarefa motora e executar os movementos. Dous tipos de factores:
  - Factores cualitativos.- relacionados coas características físicas de cada individuo precisas para a execución da tarefa motora.
  - Factores cuantitativos.- relacionados co nivel de coordinación neuromuscular que require a execución da acción motora.

Mecanismos de control

- Permiten avaliar se a acción motora está ben executada ou non. Se se poñen en funcionamento ao inicio ou ao final da acción

Biomecánica

- Estudia a relación que existe entre as estruturas biolóxicas e o medio ambiente. Para isto, basease nos principios e as leis da física mecánica
- Estuda os efectos da enerxía e das forzas sobre os sistemas biolóxicos para describir o seu comportamento e funcións; e trata de analizar a actividade do ser humano e a resposta do noso organismo ante ela

Comprende tres ramas

- Estática.- é a parte da mecánica que estudia o equilibrio e a súa relación coas forzas
- Dinámica.- estuda o movemento e como se relaciona coas forzas
- Cinemática.- É a parte da mecánica que estudia o movemento dos corpos no espazo de xeito descriptivo sen ter en conta as causas que os producen nin o gasto enerxético que se precisa

As forzas e o movemento

- Unha forza é toda causa cuxo efecto é unha deformación ou un cambio no estado do movemento
- É unha magnitude vectorial
- Forzas implicadas no movemento do noso corpo: internas e externa.

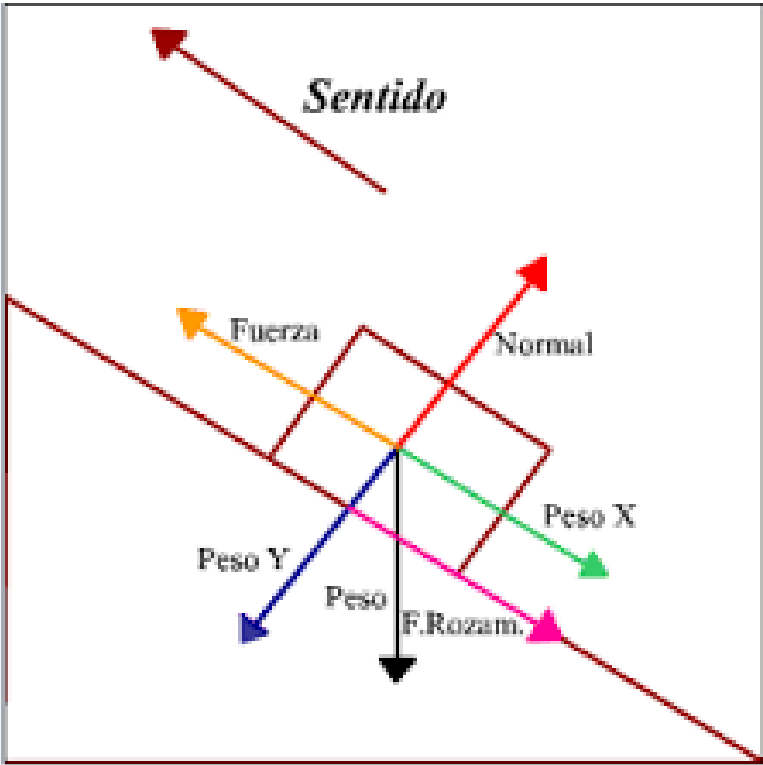
Forzas

- Internas:

- Tracción muscular (favorecen que se produza o movemento)
- De resistencia pasiva de órganos e tecidos (que se opoñen ao movemento)

- Externas:

- Forza normal.- forza electromagnética perpendicular á superficie de contacto
- Peso.- forza de atracción que a Terra exerce sobre os obxectos
- Rozamento.- resistencia ao movemento cando un corpo se desliza sobre unha superficie ou fluído

Ósos, músculos e palancas

- Unha palanca é unha máquina simple, composta dunha barra ríxida, cuxa función é transmitir forza e movemento:
- Elementos: Punto de apoio (fulcro), potencia e resistencia
- Tipos de palancas: 1ª especie (PAR), 2ª especie (PRA) e 3ª especie (RAP)

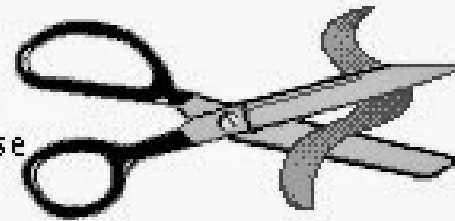
Esfuerzo

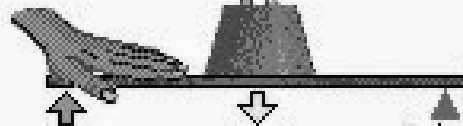
Fulcro

Carga

Palanca de primera clase

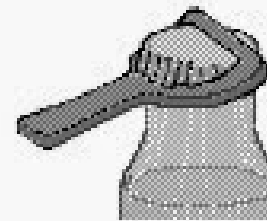
Esfuerzo

Carga

Fulcro

Palanca de segunda clase

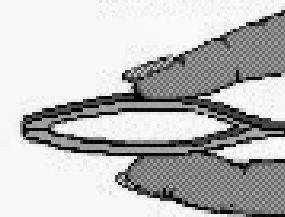
Carga

Esfuerzo

Fulcro

Palanca de tercera clase

Palanca no ser humano

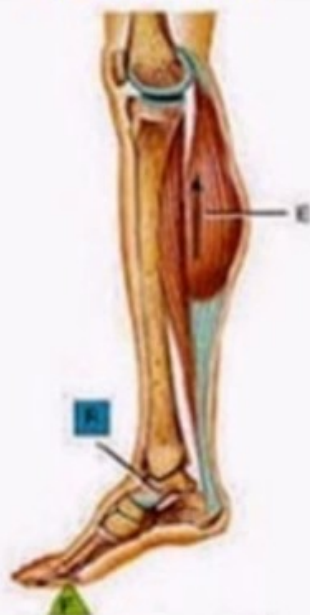
LA PALANCA EN EL CUERPO HUMANO

1º género

P músculos del cuello
R mentón
P.A. atlas (1ª vértebra cervical)

2º género

P músculos gemelos
R peso del cuerpo
P.A. punta del pie

3º género

P músculo bíceps braquial
R mano
P.A. codo

A postura

- Pódese definir como a distribución dos diferentes compoñentes do corpo no espazo (tanto en repouso como en movemento) que proporciona o mantemento dunha posición corporal óptima.
- O obxectivo da postura é manter o equilibrio do corpo no espazo para desenvolver determinadas funcións da vida: traballar, comer, escribir... Non se pode definir unha postura estandar para todas as persoas, xa que esta dependerá da constitución, do sexo, ou da idade.

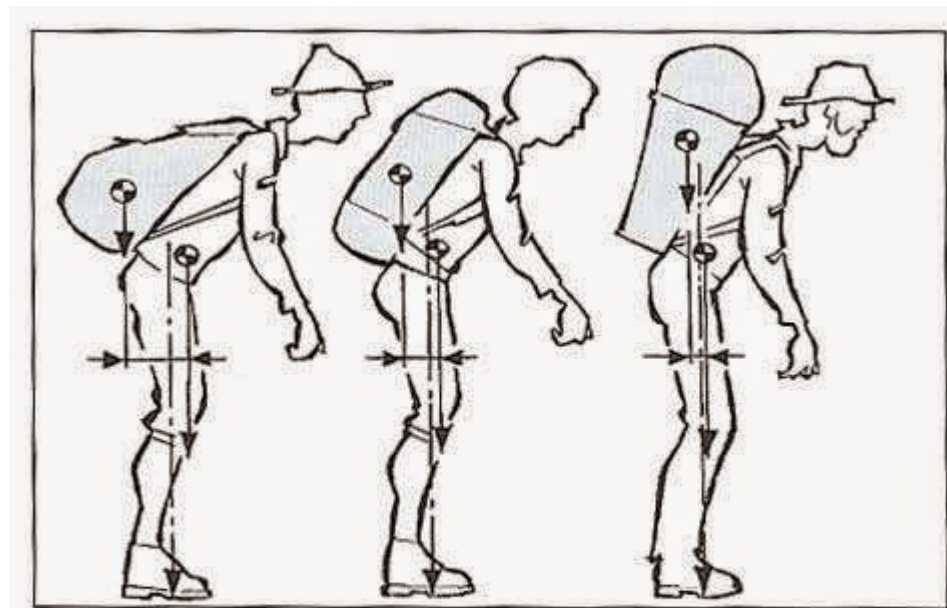

O control da postura

- É o resultado de coordinar a información sensitiva, a actividade muscular, o movemento articular e a memoria (experiencias vividas)

O centro de gravidade

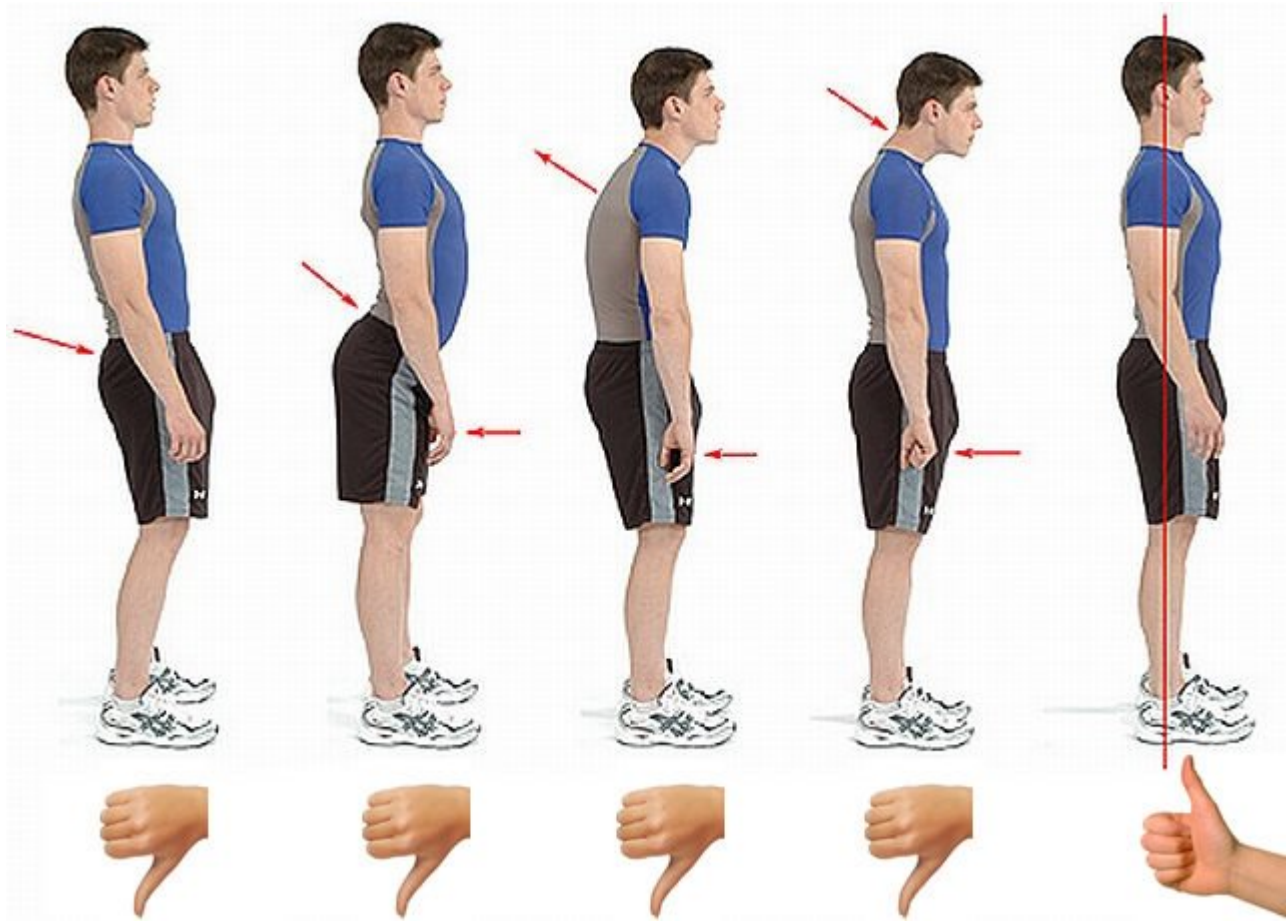
- É o punto de aplicación do peso corporal e polo que pasan todos os planos do corpo. É dicir, é un punto onde se concentra todo o peso do corpo.

Cuanto más cerca del centro de gravedad corporal se encuentre la carga, más fácil será llevar la mochila.

Postura bípeda

- Caracterízase pola verticalización da columna vertebral ou, o que é o mesmo, que a columna se atopa erguida, a pelve alineada coas extremidades inferiores no mesmo plano e a cabeza como prolongación do segmento cervical da columna

Postura sentada

- É aquela na que apase de apoio a forman a cara posterior dos muslos e os pés, e esta é maior que na posición bípeda:

-

POSTURA CORRECTA

POSTURA INCORRECTA

Efectos da actividade física no aparello locomotor

- Positivos:
  - Diminución do estrés
  - Mantemento da flexibilidade e elasticidade
  - Capacidade de equilibrio e coordinación
  - Retardo na idade de aparición da diminución da capacidade muscular
  - Pouca probabilidade de que aparezan os efectos do sedentarismo
  - O exercicio estimula a osteoxénese, forza e resistencia muscular, aumenta a resistencia dos ligamentos e dos tendóns
  -

Efectos positivos por idades e xénero

- En idade de crecemento, estimula o desenvolvemento da calidade e a densidade da masa ósea
- Na muller prevén a perda de masa ósea asociada á menopausia
- En maiores de 70 anos preven a perda de masa muscular e ósea
- Prevén a osteoporose